

Työeläkelaitoksille

PERINTÄ ELÄKKEESTÄ JA ULOSOTTO

1
Maksamattomien YEL- ja MYEL-maksujen perintä

Säännökset

YEL-eläkkeestä voidaan vähentää sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään eläkkeensaajan maksamatta jääneet vakuutusmaksut (YEL:n 12 §:n 5 mom.).

Maksuja ei saa periä siitä eläkkeen osasta, joka on maksettava sairausvakuutusrahastolle. Muusta osasta eläkettä voidaan periä vakuutusmaksuja ilman eläkkeensaajan suostumusta enintään kolmannes kulloinkin maksettavan eläkkeen määrästä. Tämä rajoitus ei koske kuitenkaan kertosuorituksena maksettavaa eläkettä (YEA:n 12 §:n 1 mom.).

MYEL:ssa vastaavat säännökset ovat MYEL:n 12 §:n 4 momentissa ja MYEA:n 13 §:n 1 momentissa.

Säännös vakuutusmaksun perimisestä eläkkeestä kuittaamalla on ollut YEL:ssa ja MYEL:ssa sekä asetussissa jo alusta alkaen. Näiden säännösten säätämisaikaan eläkkeestä ei saanut ulosmitata. Eläkkeet tulivat ulosottokelpoisiksi 1.1.1990 alkaen. Tuolloin ei muutettu YEL:n, MYEL:n eikä asetusten säännöksiä.

YEL:n, MYEL:n ja asetusten säännöksiä ei voida tulkita siten, että niissä säädettäisiin se enimmäismäärä, jonka saa periä maksamattomia vakuutusmaksuja eläkkeensaajalta. Säännösten tarkoituksena on ollut mahdollistaa kuittaus eläkkeestä ja säätää sille enimmäismäärä.

Ohjeet

Eläkelaitos voi periä maksamattomat YEL- ja MYEL-vakuutusmaksut siten, että 1/3 kuitataan eläkkeestä ja loppuosa voidaan lähettää ulosottotoimin perittäväksi.

Ulosotto tehdään siitä nettoeläkkeestä, josta on vähennetty kuitattava määrä. Jos näin jäljelle jäävä nettoeläke jää alle suojaosuuden, ulosottopidätystä ei tehdä.

Esimerkki 1

TEL- ja YEL-eläkkeen nettokokonaismäärä on 4 000 mk/kk, josta YEL-eläkkeen osuus on 900 mk/kk. YEL-vakuutusmaksuja kuitataan 1/3 eli 300 mk/kk.

Maksukiellossa on ilmoitettu ulosmittaukseen kuuluvan muun tulon nettomääräksi 1 185 mk/kk.

Työeläkkeenä otetaan huomioon kuittauksella vähennetty nettoeläke eli $4\ 000 - 300 = 3\ 700$ mk/kk.

Maksukiellon mukaan ulosottopidätys on 1/3 yhteenlasketusta nettomäärästä tai, jos yhteenlaskettu nettomäärä on kuitenkin enintään 4 968 mk/kk (tuloraja), maksukauden yhteenlasketun nettomäärän ja suojaosuuden erotuksesta on pidätettävä 3/4. Suojaosuus on yksinäisellä henkilöllä päivää kohti 92 mk (2 760 mk/kk).

Yhteenlaskettu nettomäärä on $1\ 185 + 3\ 700 = 4\ 885$ mk, joka jää alle tulorajan.

Ulosottopidätys on $3/4 \times (4\ 885 - 2\ 760) = 1\ 593,75$ mk/kk.

2

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Säännökset

Aiheettomasti maksettu etuus saadaan periä takaisin myös kuittaamalla se vastaisista eläke-eristä. Kulloinkin suoritettavasta eläke-erästä ei saa eläkkeensaajan suostumuksetta kuitenkaan vähentää enempää kuin kuudesosan nettoeläkkeestä. (TEL:n 17 b §:n 3 mom.)

Ohjeet

Eläkelaitos voi periä aiheettomasti maksettua etuutta siten, että 1/6 kuitataan eläkkeestä ja loppuosa lähetetään ulosottoon. Ulosotto tehdään siitä nettoeläkkeestä, josta on vähennetty kuitattava määrä. Jos näin jäljelle jäävä nettoeläke jää alle suojaosuuden, ulosottopidätystä ei tehdä.

Esimerkki 2

TEL- ja YEL-eläkkeen nettokokonaismäärä on 1 500 mk/kk, josta kuitataan aiheettomasti maksettua eläkettä 1/6 eli 250 mk/kk.

Maksukiellossa on ilmoitettu ulosmittaukseen kuuluvan muun tulon nettomääräksi 1 185 mk/kk.

Työeläkkeenä otetaan huomioon kuittauksella vähennetty nettoeläke eli $1\ 500 - 250 = 1\ 250$ mk/kk.

Yhteenlaskettu nettomäärä on
1 185 + 1 250 = 2 435 mk.

Suojaosuus on yksinäisellä henkilöllä päivää kohti
92 mk (2 760 mk/kk).

Koska yhteenlaskettu nettomäärä on alle suojaosuu-
den, ulosottopidätystä ei tehdä. Aiheettomasti mak-
settua eläkettä kuitenkin kuitataan eläkkeestä 250
mk/kk.

Yleiskirje A 34/92

Perusteettomasti maksetun
eläkkeen takaisinperimi-
nen

Yleiskirje A 31/89

Eläkkeen ulosmittaamises-
ta

Tulkintaryhmän kannanotto.